

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošiljanjem
na dom
za celo leto 3 gl. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 30 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamezne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če so natisne on-
krat 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

Vabilo na naroročbo.

Ob koncu leta v ljudo vabimo vse dosedanje naročnike „Slov. Gospodarja“, da se zopet naročijo za leto 1879., ter nam še skušajo novih naročnikov pridobiti. Kdor ima s čim in hoče naše podvzetje podpirati z majhnim darom, naj pristopi med deležnike tiskovnega društva, da se nadomestijo tisti udje, ktere nam je smrt pobrala; dosedanje deležnike pa prosimo, da nam še naprej zvesti ostanejo.

Deležnina znaša za celo leto 5 fl.

Naročnina za celo leto 3 fl., za pol leta 1 fl. 60 kr., za četrt leta 80 kr.

Naročnina se nam naj blagovoljno po poštnih nakaznicah še ta mesec pošlje, da vemo, koliko naj prve številke tiskati damo. — Napisi se naj napišejo razločno in kdor je nov naročnik, naj to pristavi, dosedanji pa naj na nakaznico prilepijo tiskani napisi.

Opravništvu „Slov. Gospodarja“.

Nasledki zasedanja Bosne in Hercegovine za Avstrijo.

Precej obupni bili smo uže avstrijski domoljubi, ki nam velja znano geslo: vse za vero, dom in cesarja. Malo ali celó nič upanja nismo imeli, da se neizmerno pogubnemu šopirenju zapravljivega liberalizma kmalu stori zaželjeni konec. Nemški ustavoverci pri nas in magjarski strahonje v ogerških deželah so se premočno nguezdili. Očitno propadanje vere in pravosti, drzno rušenje avstrijske zavesti in domoljubja, nevarno ugonobljanje prejšnjega blagostanja, nesramno oderuštvo, rastoče uboštvo, hiranje trgovine in obrta, propad kmetijstva, vedno večje dače in doklade, vseobče zadolženje, vse je bilo liberalnim glavačem bob v steno! Pogubnih razmer nam ni bilo moč vgenoti. Naenkrat se zablisne v Bosni in Hercegovini; uboga „raja“ stopi pod orožje zoper Turka za „križ sveti in svobodo zlato“. Nemški in magjarski liberalci so se temu posmehovali in trdno s Turkom držali. Ubogih kristijanov so se usmilili najprej Črnogorci,

potem Srbi in naposled mogočni Rusi. Naši turkoljubi se zdaj prvič stresejo. Pod strahovitimi udarci slovanskega orožja omaguje Turčija. Smrtni udarec vendar še za nekaj časa zabranijo evropski državniki ter prepustijo Avstriji zasesti sosedno jej Bosno in Hercegovino! Turkoljubi zatrepečejo same jeze in srda in začnejo na vso moč upirati se zasedenju turških dežel. Vse zapstoj! Slavni naš general Filipovič in jegovi junaki pobijejo v sijajnih bitkah turške upornike. Ob enem pokažejo svetu, da ima Avstrija res prerojeno armado in zopet zmagonosnih generalov. To je avstrijsko domoljubje neizmerno potolažilo in ukrepilo. Prešnila nas je po dolgem času zopet vesela nada in krepko upanje na boljšo bodočnost. Zato so pa iz bojišča vračajoči se vojaki bili povsod z neizmernim veseljem in navdušenjem sprejeti! Ogromna večina našega prebivalstva je rekla: slava junakom, jihova kri ne sme biti zapstoj prelita; turški deželi morate biti — naši!

Komur pa to ni ugajalo in hudo presedalo, to so bili naši nemški in magjarski turkoljubi. Ti so sklenoli turškemu sultanu Bosno in Hercegovino ohraniti, povečanje cesarstva s slovanskimi prebivalci zabraniti, ministra Andrassy-ja v odstop prisiliti s tem, da mu potrebnih denarjev za vojake v Bosni in Hercegovini ne dovolijo in v državnem zboru na Dunaju in v Budimpeštu Bero-linski mir zavrzajo. In res, nemški ustavaki pod vodstvom Herbsta, Giskre, Kurande itd. magjarski slovanožreci pod Pulsky-jem in grofom Appony-jem so se silno zaganjali v Andrassy-ja in ga srdito napadali. Ali čem bolj so se v njega zaganjali, tem hujše so z glavami butnili v steno — pravega avstrijskega državnika, kakoršnega se je tukaj grof Andrassy skazal. Čeravno Magjar in bivši turkoljub, govoril je vendar kot pravi avstrijski domoljub ter tako jasno dokazal potrebo zasedanja Bosne in Hercegovine, da so Nemci in Magjari popustili svoje vodnike in jemu pritrdili ter dovolili zahtevanih 20 milijonov. Grof Andrassy je sijajno zmagal, ustavoverne glavače in magjarske kričače prvi uspešno pobil. To je za naše

politične razmere neizmerne važnosti! Sedaj ni dvombe, da bodo prošnje hercegovinskih in bosenskih poslanikov, ki so se zadnje dni našemu cesarju prišli poklanjat, uslišane, Bosna in Hercegovina postanete avstrijski deželi! S tem je pa nemškemu in magjarskemu turkoljubju sekira položena na korenino pa tudi sedanjemu ustavovernemu liberalizmu. Uže zapuščajo Nemci in Magjari svoje dosedanje liberalne voditelje, uže govori o potrebi združiti Bosno in Hercegovino z Dalmacijo, uže prodira misel Avstrijo tudi na slovansko prebivalstvo bolj trdno nasloniti. Tako je pa na vse strani, ne samo v verskem, družbinskem in gospodarskem, ampak tudi v političnem oziru dokazano in priznано, da sedanje liberalne razmere ne sodijo za Avstrijo — res zlata vreden nasledek zasedenja Bosne in Hercegovine!

Cerkvene zadeve.

Šematizem Lavantinske škofije za leto 1879 je izišel in se dobi pri prečastitem ordinarijatu in tudi v Pajkovi tiskarni, iztis po 40 kr. Iz njega poizvemo imena in naslove papeža, 61 kardinalov, salchurškega nadškofa, našega milostljivega kneza in škofa, in vseh duhovnikov, redovnikov, bogoslovcev, seminaristov in redovnic naše škofije. Vseh duhovnikov štejeemo 490. Umrlo jih je od lani 16. Bogoslovcev je 22, seminaristov 36, zlato-mešnikov 12, usmiljenih sester v Mariboru 10, v Ptujju 8, v Celju 5, v Terbovljah 3, v Brežicah 3, šolskih sester pa v Mariboru 28, pri sv. Petru 5, v Celju 3.

Theologisch-praktische Quartal-Schrift se glasi nalašč za katoliške duhovnike v djanskem pastirstvu nastavljene izhajajoči časopis v Linu v G. Avstrijskem. Vsako četrletje se naročnikom dopošlje zvezek, ki obsega po 200 strani. Priznati moramo, da je v tej stroki ta časopis najboljši. Vsak ga bere z veseljem in na veliko korist. Dokaz temu je, da začne z novim letom 32. tečaj in da je letošnji imel 1600 naročnikov. Dokler ne dobimo slovenski duhovniki enakega slovenskega časopisa, bodi nam ta priporočen. Naročnina znaša 3 fl. 50 kr. ter se pošlje: An die Redaktion der Quartalschrift in Linz, Harrachgasse Nr. 9.

Svete listne bukve katoliške cerkve ali razlaganje in dejanska obravnava vseh listov, ki se berejo ob nedeljah in zapovedanih praznikih celega leta. To je naslov novi knjigi, obsegajoči 310 strani, tiskani pri „Klein in Kovač“ v Ljubljani. Spisal in založil jo je pa ljubljanski kanonik in profesor bogoslovja, č. g. dr. Klofutar. Knjiga je namenjena duhovnikom, ki hočejo na podlagi svetih listov pridige in homilije si prirediti. In v ta namen bo težko katera druga knjiga bolj porabna. Kajti ona podaja zraven znanstvene razlage svetopisemskih besed in stavkov še ubilno in jako primerno vpletenih nauk in opominov, in ravno

ti so, ki knjigo najbolj priporočujejo. Dobi se v knjigarnah, pa tudi pri velečastitem pisatelju. Cena je 2 fl.

Ude molitvene družbe „Naše ljube Gospe presv. srca“, katerih se tudi po naših slovenskih krajih šteje že mnogo tisoč, bo zanimalo, če njim naznanimo, da so sedajšnji sv. Oče Leon XIII. prvotno družbenko podoba — dete Jezus stoječe pred Marijo — zopet potrdili ter dovolili, da se sme povsodi, tudi v cerkvah, k očitnemu češčenju izpostavljati. Ta podoba je bila 4 leta sem vsled nekih pomot prepovedana. Zraven tega bo vse ude razveselilo, če zvédo, da so papež Leon XIII. najvikšemu vodniku te družbe željo razodeli, da si nakupi cerkev sv. Jakoba v Rimu, naj jo popravi, da se bo potem posvetila v čast najsvetejšemu srcu Jezusovemu in naši ljubi Gospej presv. srca. Cerkev se je v ta namen tudi že kupila, toda popravilo bo stalo mnogo stroškov. Da se ti stroški poravnajo, so se začeli nabirati mili darovi. — Glavni sedež te tolikanj priljubljene družbe je bil do zdaj v Isodunu na Francoskem; od zdaj pa bode v Rimu, poglavitnem mestu katoliške Cerkve.

J. Ž.

Vrtec, časopis s podobami za slovensko mladino. Izdaja in ureduje Ivan Tomšič v Ljubljani. — Dedenes hoče in skoro mora vsak kaj brati ali čitati, bodi star ali mlad, učenjak ali poljedelec. Tej občni potrebi ustreči so se ustanovili različni listi za razne stanove in znanosti. Za našo slovensko mladino izhaja že 8 let zgoraj omenjeni izvrstni list: Vrtec, ki vsak mesec po enkrat prinaša mladini zdrave dušne hrane v poduk in zabavo. Tudi drugo leto bode izhajal ter spodbujal slovensko mladino k znanostim in krepostim, k bogoljubnosti, značajnosti in poštenosti. Opozorujemo torej zdaj, ko se bliža novo leto in ž njim čas, da se naročijo listi, ktere kdo hoče drugo leto čitati, slovensko mladino na Vrtec, pa tudi stariše, učitelje, duhovnike in sploh prijatelje naše mladine, naj si ga naročijo, naj ga priporočujejo in gmotno in duševno podpirajo. Če bo urednik dobil vsestranske podpore, bode tudi leži svoji imenitni nalogi vsestransko zadostoval. Vrtec stane za celo leto 2 fl. 60 kr., pol leta 1 fl. 30 kr. Kdor pa pridene 40 kr., dobi mesca marca še knjižico: Dragoljubci, obsegajočo zbirko podučnih pripovedek za slov. mladino. Naročnina se naj še ta mesec pošlje po poštni nakaznici uredništvu Vrteca v Ljubljani v Lingarjevih ulicah hiš. št. 1. I. Skuhala.

Cerkveni glasbenik, glasilo Cecilijinega društva v Ljubljani. — Cecilijino društvo v Ljubljani si je naložilo lepo pa težavno nalogo: cerkveno glasbo, t. j. godbo in petje v cerkvi v duhu sv. kat. Cerkve učiti in gojiti. V ta namen se je osnovala v Ljubljani orglarska šola, v kateri se mladi organisti podučujejo v cerkveni glasbi. Vendar v to šolo pridejo le nekateri organisti in uspeh društva bi bil jako omejen in počasen, ko